

Til patienter og pårørende

Antitrombinmangel

Koagulationsambulatorium
Klinisk Biokemisk Afsnit
Esbjerg Sygehus

Region Syddanmark

Antitrombinmangel

Hvad er antitrombin?

Antitrombin er et af mange æggehvideproteiner i blodet, som produceres i leveren og regulerer blodets evne til at størkne. Når der opstår en skade på et blodkar, hjælper blodets størkningsevne til at blødningen hurtigt standses.

Men hvis ikke blodets evne til at størkne var reguleret, ville der hurtigt dannes blodpropper. Antitrombin hjælper på denne måde med til at bremse blodstørkningen, således at denne ikke bliver for kraftig.

Hvad skyldes antitrombinmangel og hvor hyppigt er det?

Mangel på antitrombin skyldes ofte en arvelig defekt i et af generne i arvemassen, hvilket gør at kroppen ikke producerer tilstrækkeligt med antitrombin eller at det producerede antitrombin ikke virker godt nok. Der findes flere undergrupper af sidstnævnte form for antitrombinmangel, afhængig af hvilken del af æggehvideproteinet som ikke virker tilstrækkeligt.

Antitrombinmangel er sjældent. Det formodes at antitrombinmangel forekommer hos mindre end 0,1 % af baggrundsbefolkningen, svarende til 1 person for hver 1000 danskere.

Hvordan undersøger man for antitrombinmangel?

Antitrombinmangel undersøges med en blodprøve.

Hvad indebærer det at have Antitrombinmangel?

Risikoen for at udvikle veneblodpropper (det samme som dyb årebetændelse) er hos personer med Antitrombinmangel betydeligt højere end hos resten af befolkningen. I modsætning til arterieblodpropper, som typisk rammer hjerte og hjerne, dannes veneblodpropper oftest i ben og lunger.

De fleste mennesker med antitrombinmangel får alligevel aldrig en blodprop. Det er nemlig ikke kun antitrombinmanglen alene, som øger blodproporisikoen, men derimod samspillet med andre arveanlæg, livsstil, alder og ydre omstændigheder, der er afgørende.

Antitrombinmangel

Skal jeg behandles, hvis jeg har antitrombinmangel?

- *Hvis du er sund og rask og aldrig har haft en blodprop, bør du i såkaldte risikosituationer få blodfortyndende medicin. Risikosituationer er eksempelvis i forbindelse med større operationer, benbrud, længerevarende sengeleje, langvarige rejser med dårlig benplads og ved graviditet. På grund af hormonernes indvirkning på blodets evne til at størkne frarådes kvinder med antitrombinmangel at tage p-piller, eller få hormonbehandling i overgangsalderen. Det er dog i orden at bruge mini-piller, hormonspiral og anvende hormonstikpiller ved tørre slimhinder i forbindelse med overgangsalderen.*
- *Hvis du har haft én eller flere veneblodpropper, bør du modtage længerevarende behandling med blodfortyndende medicin. På grund af hormonernes indvirkning på blodets evne til at størkne frarådes kvinder med antitrombinmangel at tage p-piller eller få hormonbehandling i overgangsalderen. Det er dog i orden at bruge mini-piller, hormonspiral og anvende hormonstikpiller ved tørre slimhinder i forbindelse med overgangsalderen.*
- *Hvis du har haft en blodprop i hjerte eller hjerne, skal du have den samme behandling som alle andre patienter med blodprop i hjerte og hjerne. Det er dog ekstra vigtigt at mindske andre risikofaktorer for arterieblodpropper, såsom højt blodtryk, højt kolesteroltal, rygning og overvægt.*

Afhængigt af omstændighederne kan der gælde andre anbefalinger, f.eks. hvis andre blodprøver taler herfor, eller hvis der er flere tilfælde af veneblodpropper i den nærmeste familie. Desuden kan behandlingsvarigheden variere fra person til person afhængigt af risikovurderingen for hver enkelt patient.

Jeg har antitrombinmangel. Skal min familie undersøges?

Vi anbefaler generelt, at den nærmeste familie (forældre, søskende og personens børn) bør undersøges for antitrombinmangel. Det er dog vigtigt at huske, at det er helt frivilligt, om man vil lade sig undersøge. Det er den praktiserende læge, som henviser til undersøgelsen.

Antitrombinmangel

Andre Hvis du har yderligere spørgsmål, er du velkommen til at kontakte os.

Kontakt

Koagulationsambulatorium
Blodprop og Behandling
Klinisk Biokemisk Afsnit
Esbjerg Sygehus
Finsensgade 35
6700 Esbjerg

Telefon nr.: 7918 2634

Send sikker post via afdelingens hjemmeside

Materiale nr.: 173780-11.11.2022